

A.van Beerendonk

Van: Anke van Raaij <anke.vanraaij@wpm.nl>
Verzonden: donderdag 5 november 2015 11:16
Onderwerp: Ontwikkelingen hoogwaterbescherming waterschap
Bijlagen: Nieuwsbrief Veilige dijken_okt.2015.pdf

Geachte griffier,

Namens onze portefeuillehouder waterkering Rein Dupont, deel ik graag de ontwikkelingen rondom waterkeringen en hoogwaterbescherming bij Waterschap Peel en Maasvallei via bijgaande nieuwsbrief Veilige dijken. Wilt u deze nieuwsbrief ter beschikking stellen aan de raadsleden?

In deze nieuwsbrief Veilige dijken onder andere de volgende onderwerpen: Dijkwachteninspectie-app, Risicocommunicatie, Kabels en leidingen, Verwijderen risicovolle beplanting, Dijkversterking in Afferden, Steyl, Thorn, Heel en werkzaamheden in het kader van de overeenkomst Maaswerken, het HWBP en het Deltaprogramma. Mocht u deze nieuwsbrief (3 x per jaar) niet willen ontvangen voor uw gemeenteraad, mailt u dit dan even terug.

Met vriendelijke groet,
Namens portefeuillehouder waterkering Rein Dupont,

Anke van Raaij | Communicatieconsulent

Waterschap Peel en Maasvallei
Postbus 3390, 5902 RJ Venlo
Drie Decembersingel 46, 5921 AC Venlo

T +31 77 3891158
M +31 6 52041158
I www.wpm.nl

Veilige dijken, droge voeten, voldoende en schoon water

Nieuwsbrief Veilige dijken

Ontwikkelingen over waterkeringen voor het algemeen bestuur van Waterschap Peel en Maasvallei

nummer 8, oktober 2015

Beleidsontwikkelingen / Beheer en onderhoud

Dijkwachten-inspectie-app

Het waterschap heeft 400 vrijwillige dijkwachten die bijdragen aan de veiligheid. Zij inspecteren de dijk tijdens hoogwater. Ze kijken bijvoorbeeld of er scheuren in de dijk zitten, of er water door de dijk komt, of dat de dijk wordt beschadigd door drijfhout. Dijkwachten zijn de oren en ogen van het waterschap. De twee Limburgse waterschappen hebben samen een app ontwikkeld voor de dijkinspecties. Daarmee zijn inspectiegegevens en foto's van de dijk direct beschikbaar op kantoor voor verdere verwerking of actie.

Dijkwachtbijeenkomsten

In september hebben acht jaarlijkse dijkwachtbijeenkomsten plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten worden de dijkwachten bijgepraat over de laatste ontwikkelingen, onder ander op het gebied van dijkversterking. Dit jaar oefenden de dijkwachten met de nieuwe dijkwachten-inspectie-app. Ze oefenden met het invullen van de inspectieformulieren op een Ipad of smartphone.

Versillende waterschapsambtenaren waren aanwezig om vragen te beantwoorden. De dijkwachten reageerden positief op de app. Het voordeel van het digitaal invullen is dat je niet meer over de dijk loopt met een pak papier. Je vult het formulier in, maakt een foto en verstuurt het direct naar kantoor waar het vervolg wordt opgepakt.

Risicocommunicatie

Sinds oktober is het hoogwaterseizoen weer begonnen. Wonen, werken en recreëren aan de Maas heeft vele voordelen, maar er blijven altijd risico's. Het waterschap werkt constant aan de dijken om deze risico's te beperken, maar geeft daarbij ook het advies om zelf voorbereid te zijn op een overstroming. De natuur is grillig, het kan ook in Limburg misgaan. In onze communicatie blijven we benadrukken dat er altijd een risico blijft. En attenderen we inwoners op de app en website van Ons Water/ Overstroomik: "Weten hoe hoog het water bij jou in de buurt kan komen? En wat je moet doen bij een overstroming? Vul je postcode in op www.overstroomik.nl."

Onderzoek naar risicobewustzijn

Rijkswaterstaat gaat onderzoek doen naar het waterbewustzijn in Nederland en dat relateren aan hoe we zelfredzaamheid kunnen beïnvloeden. Een deel van dit onderzoek is regionaal en spitst zich toe op de Maas in Limburg. De onderzoeksresultaten van de 1-meting zijn beschikbaar in december 2015. In 2016 en 2017 wordt dit onderzoek herhaalt om inzichtelijk te maken hoe de risicoperceptie en zelfredzaamheid zich ontwikkelen.

Een bureaustudie die in maart 2015 is uitgevoerd door Universiteit Twente, in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, naar risicobewustzijn en zelfredzaamheid laat zien dat Nederlanders zich over het algemeen:

- weinig zorgen maken over overstromingsrisico's;
- de kans op een overstroming laag inschatten, de mogelijke schade hoog, en zich moeilijk kunnen voorstellen dat zij tijdens een overstroming in een levensbedreigende situatie terecht komen;

Waterschap
Peel en Maasvallei

Kabels en leidingen

Waterschap Peel en Maasvallei voert de komende jaren een groot aantal dijkversterkingsprojecten uit om alle waterkeringen aan de veiligheidsnormen te laten voldoen. Kabels en leidingen vormen vaak een knelpunt voor de veiligheid (risico op leidingbreuk) en kunnen in de weg liggen bij de uitvoering van de dijkversterking. Tijdens deze dijkversterkingsprojecten gaat veel tijd 'verloren' doordat steeds opnieuw afspraken gemaakt moeten worden over taken en (financiële) verantwoordelijkheden van de kabel- en leidingbeheerders en het waterschap. Daarom werkt WPM aan een convenant waarin deze taken en verantwoordelijkheden worden vastgelegd, zodat niet bij ieder project nieuwe afspraken moeten worden gemaakt. Het streven is om begin 2016 het convenant met alle betrokken partijen te ondertekenen.

- veel vertrouwen hebben in het preventiebeleid (waterkeringen);
- open staan voor communicatie en enige behoefte hebben aan informatie (bv. over de waarschuwingsprocedure en evacuatiemogelijkheden);
- het nut van sommige voorbereidingsmaatregelen inzien (met name informatie zoeken);
- vrijwel niets hebben gedaan om zich voor te bereiden;
- nauwelijks geneigd zijn zich voor te bereiden.

Verwijderen risicovolle beplanting

Bomen op een dijk zijn mooi, maar vormen gelijktijdig een veiligheidsrisico. De wortels doorboren de dijk of de gehele boom waait om en laat een groot gat achter. Het waterschap wil daarom de 300 meest risicovolle bomen op dijken in Noord- en Midden-Limburg verwijderen. Dat verbetert niet alleen de veiligheid, maar ook de bereikbaarheid, beheerbaarheid en inspecteerbaarheid van de dijken. Alleen als we de dijken in goede conditie houden, blijft het veilig wonen, werken en recreëren aan de Maas.

Bij het waterschap is veel kennis aanwezig over de dijken en de risico's die de beplanting met zich meebrengt. Adviesbureau Kragten begeleidt vanuit haar onafhankelijke positie het proces. Die positie heeft in dit proces extra waarden vanwege de emoties die het verwijderen van de beplanting mogelijk oproepen. Daarom zetten we extra stevig in op de communicatie met bewoners, gemeenten, omgeving, natuurorganisaties en een goede voorbereiding van de werkzaamheden (bijvoorbeeld vergunningaanvragen). Om vervolgens zo spoedig mogelijk aan de slag te gaan met de daadwerkelijke uitvoering. De uitvoering laten we verzorgen door een aannemer met gevoel voor waterveiligheid. Deze inzet met vakmensen, een goede voorbereiding en communicatie met bewoners, leidt tot een zo soepel mogelijk verloop van het proces.

Zorgplicht

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet erop toe dat WPM voldoet aan zijn wettelijke taak wat betreft primaire waterkeringen. We zijn beoordeeld op twee onderdelen:

1. Inrichting van de zorgplicht. Dit betreft de 'papieren' werkelijkheid; welke processen en procedures hebben we benoemd, welke plannen hanteren we en welke eisen stellen we onszelf?
2. Uitvoering van de zorgplicht. Dit betreft de werkelijke uitvoering; hoe passen we de gestelde eisen toe en, werken we conform de opgeschreven werkwijze/processen/eisen?

De inrichting van de zorgplicht is in zijn geheel is beoordeeld als 'matig'. Het oordeel van de uitvoeringsgerichte activiteiten is:

	1. inrichting	2. uitvoering
Inspecteren	Matig	Goed
Onderhouden	Matig	Goed
Bediening kunstwerken	Matig	Goed
Vergunning verlening	Goed	Goed
Toezicht en handhaving	Goed	Matig
Camaliteitenzorg	Matig	Goed
Beheren gegevens	Matig	Matig

We kunnen stellen dat veel zaken wel uitgevoerd worden, maar niet of te beperkt beschreven zijn. Aangezien de ILT bij de inrichting puur toets wat zij op papier kan beoordelen, is de score navenant.

Vervolgtraject

Medewerkers van de processen Waterkeringenbeheer en Vergunningen en Handhaving hebben gezamenlijk een eerste verbetervoorstel opgesteld. Met het verbetervoorstel willen we samen met de medewerkers van WRO gaan werken aan een plan van aanpak voor de implementatie van de zorgplicht voor Waterschap Limburg. Belangrijk aandachtspunt is dat een aantal verbeteringen in 2016 al moet worden toegepast om bij de audit in 2017 een goed resultaat te behalen. Denk aan het evalueren van de processen.

Dijkversterking

Provincie voert dijkversterking Afferden deels uit

De Provincie Limburg voert op dit moment een reconstructie uit van de N271 in Afferden (gemeente Bergen). Op dezelfde plaats start het waterschap volgend jaar met de uitvoering van een dijkversterkingsproject. Om extra kosten en onnodige overlast voor de omgeving te voorkomen, heeft het waterschap met de provincie een overeenkomst gesloten om de dijkversterking tegelijk

met de reconstructie uit te voeren. De werkzaamheden worden in 2015 uitgevoerd. Een mooi voorbeeld van samenwerking tussen Waterschap Peel en Maasvallei met andere overheden om te komen tot een efficiënte inzet van middelen en een omgevingsvriendelijke aanpak.

Afrondende werkzaamheden dijk Maria Roepaen

De werkzaamheden aan de dijk bij de Niers bij Maria Roepaen (gemeente Gennep) zijn afgerond. In 2014 is gestart met het versterken van een deel van de dijk langs de Niers bij Maria Roepaen. De dijk was te smal en te steil waardoor de stabiliteit in het geding was. Ook het onderhoudspad op de kruin was te smal. De dijk is inmiddels verbreed en versterkt.

Werkzaamheden in kader van overeenkomst Maaswerken

Het waterschap heeft met Rijkswaterstaat Maaswerken een overeenkomst gesloten om in zeven dijkkringen de dijken te verbeteren naar een veiligheidsniveau van 1:250. De dijk bij de Gellisensingel in Venlo is inmiddels afgerond. Voor de dijkkringen Mook, Afferden en eiland van Bergen zijn de definitieve ontwerpen afgerond. Deze zijn ter goedkeuring ingediend bij Rijkswaterstaat. We verwachten dat zij uiterlijk op 1 december 2015 een besluit nemen, zodat we kunnen starten met de uitvoeringsfase. Op basis van het definitief ontwerp zijn we tevens gestart met de procedures voor vergunning en het projectplan conform Waterwet. Voor de andere drie dijkkringen (Lottum, Grubbenvorst en Neer) zijn de voorkeursvarianten vastgesteld. Op dit moment werken we de ontwerpen uit. Begin 2016 starten we voor deze dijkkringen de procedures met Rijkswaterstaat op.

Eerste beschikking HWBP verleend

WPM heeft in 2011 de bestuursovereenkomst Waterveiligheid Maas getekend. Hierin is geregeld dat voor de versterking van de 1:50ste dijkkringen in ons beheergebied € 160 miljoen beschikbaar is vanaf 2017, in tranches van € 20 miljoen per jaar. Op basis van de financiële regelgeving van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) wordt per dijkkring (of clustering) en per fase een beschikking afgegeven en geld beschikbaar gesteld. Om in aanmerking te komen voor deze gelden dient WPM een plan van aanpak per dijkkring of clustering van dijkkringen op te stellen.

Het eerste project dat aangemeld is bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma is het dijkvak 'Bij de oude Gieterij' (Gieterijwegje) in Blerick. Dit dijkvak is door Rijkswaterstaat Maaswerken aangelegd als een tijdelijke kering in verband met mogelijke projectontwikkelingsplannen. De levensduur van deze tijdelijke kering is ten einde en dijkversterking is noodzakelijk. De uitvoering is gepland in 2016. Deze werkzaamheden voeren we uit op basis van voorfinanciering. Van de mogelijke projectontwikkelingsplannen resteert alleen het plan Berden. Over de inpassing van dit plan is overleg gevoerd met Berden.

In het voorjaar heeft WPM voor dit dijkvak een plan van aanpak voor de verkenningsfase ingediend. Begin september hebben we van het HWBP de eerste beschikking (subsidie) ontvangen voor de verkenningsfase. Dit betekent dat het hoogwaterbeschermingsprogramma van WPM officieel gestart is.

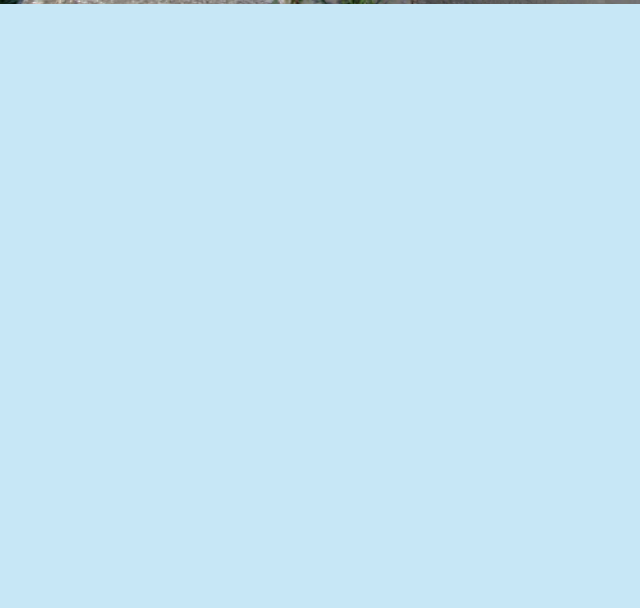

Dijkversterking Steyl, Thorn, Heel van start

Eind september zijn ook de projecten voor de dijkverbetering Steyl, Thorn en Heel gestart. De planning is om rond februari 2016 voor deze projecten de beschikkingen te ontvangen, zodat ook hier de verkenningsfase kan starten. Voor het hele programma is gestart met een onderzoek naar de marktbenadering.

HWBP en het Deltaprogramma/regiovisie

In de afgelopen periode is samen met onder andere de Provincie Limburg, het Ministerie I&M en gemeenten een onderzoek uitgevoerd naar de relatie tussen dijkverbetering (korte termijn 2020/2024) en ruimte voor de Maas (lange termijn 2030/2050). Twaalf dijkkringen in Limburg komen in aanmerking voor rivierverruiming. Voor vijf (van de twaalf) dijkkringen liggend in het beheergebied WPM is geconstateerd dat een dijkverlegging van het huidige tracé gewenst is. Voor het dijktracé bij Lottum is bepaald dat we het huidige dijktracé aanleggen en dat we deze later verleggen op het moment dat daar ook een hoogwatergeul wordt aangebracht. Het dijktracé bij Geijsteren wordt meegenomen in de gebiedsontwikkeling Ooijen Wanssum. Voor de overige drie dijktracés (Thorn, Baarlo en Venlo/Velden) heeft het waterschap voorgesteld de regio naar zich toe te trekken om de dijkvarianten en de verleggingsvarianten nader uit te werken.

Colofon

Deze nieuwsbrief Veilige dijken is een uitgave van het programma Waterkering voor de algemeen bestuursleden van Waterschap Peel en Maasvallei en wordt ook actief verspreid aan andere geïnteresseerden. De nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar. Reacties op deze nieuwsbrief zijn van harte welkom. Deze kunt u laten weten aan Wido Derks, wido.derks@wpm.nl.

Voor meer informatie, vragen of afstemming over waterkeringen, kunt u terecht bij:

Bestuurlijk:	Rein Dupont, portefeuillehouder Waterkering, rein.dupont@wpm.nl
Strategie en beleid:	Enno Kuipers, programmamanager Waterkering, enno.kuipers@wpm.nl
Dijkversterking:	Jacques Vrusch, projectmanager Dijkversterking, jacques.vrusch@wpm.nl
Beheer en onderhoud:	Wido Derks, procesmanager Waterkeringenbeheer wido.derks@wpm.nl